

Zo is Zuilen

betrokken buurt special • najaar 2023

**Betrokken
Buurt Special**

FOTO KIM EVERSE

Betrokken buurt!

Een speciale uitgave van het kwartaalblad zo is Zuilen, de 'Betrokken Buurt special' ligt voor je.

Rode draad is dat een wijk zo sterk is als de relaties tussen haar inwoners (en met/tussen de beroepskrachten die er werken). Het afgelopen jaar hebben welzijnsorganisatie DOCK en bewonersinitiatief de Kracht van Zuilen samen opgetrokken in het project Betrokken Buurten. Dankzij het VSB-fonds konden we onze samenwerking verbeteren en borgen in een lerend netwerk, samen met vier andere lokale coalities van bewonersinitiatieven en welzijnsorganisaties. We doen dat met de werkwijze van Asset Based Community Development, dat we zelf liever op z'n Zuilens 'Alle Bronnen Communiceren en Delen' noemen. Daarnaast heeft Cas Slagboom ook een mooie film over onze samenwerking gemaakt.

Met het blad en de film willen we laten zien wat 'de verborgen recepten' van ons handelen in de wijk zijn. We reflecteren ook op de meer lastige kanten van samenwerking. En op wat we geleerd hebben van elkaar. Het blad maakt zichtbaar welke maatschappelijke impact we hebben. En daar zijn we trots op!

Wij wensen je veel leesplezier.

**Esther Kersten & Ady Hoitink,
Ed Lasseur, Esther van den Berg & Marloes Pieper**

Colofon

Redactie magazine

Ady Hoitink, Ed Lasseur,
Esther Kersten, Esther van den
Berg, Marloes Pieper

Met bijdragen van

Birgit Oelkers, Gerjanne van
Oort, Freek Zwanenburg.

Fotografie

Kim Everse, Harry Smittenberg,
Cas Slagboom, Boris Schmidt,
Renate Beense, Marloes
Pieper, Ady Hoitink

Grafisch ontwerp

Puck 't Hart

Drukwerk

Veldhuis Media
oplage: 1.000

Dit is een eenmalig magazine

Meer informatie:

www.betrokkenbuurten.nl

Uitgever Zo is Zuilen

Stichting Kracht van Zuilen
media@krachtvanzuilen.nl
in samenwerking met DOCK.

Esther van den Berg (38)

Wie kent haar niet? Al bijna zeven-
tien jaar is sociaal makelaar jeugd
Esther van den Berg (38) te vinden
in Utrecht Noordwest. Esther ver-
telt over de samenwerking tussen
DOCK en Kracht van Zuilen.

Beide organisaties zijn al jaren actief
in de wijk. 'Soms zaten we in elkaars
vaarwater', vertelt Esther. 'We dach-
ten: hoe kunnen we daar nou iets posi-
tiefs uithalen? Zo kwam Betrokken
Buurten tot stand. Als je krachten
samenvoegt ben je veel sterker, ont-
dekten we. Kracht van Zuilen bestaat
uit bewoners. Zij kennen hun wijk
door en door en hebben een groot
netwerk. Daar zit veel kracht. Wij zijn
vaak de schakel met de gemeente of
andere partijen. Het is ons werk, we
doen het er niet even bij. Bovendien
krijgen we subsidie om dingen voor
elkaar te krijgen.'

Zo was Esther samen met Kracht van
Zuilen betrokken bij het opzetten
van het Papiercafé en brengen ze
sinds een paar jaar elke zomer het
Utrecht Speelt-boekje uit. Zuilen kent
inmiddels geen geheimen meer voor
Esther. 'Na al die jaren ken ik de wijk
goed. Het mooie aan Zuilen vind ik
dat mensen met zoveel verschillende
achtergronden en culturen naast el-
kaar leven, en dat het nog steeds een
dorps karakter heeft. Samen met
Kracht van Zuilen maken we de wijk
nog een stukje mooier. Ik noem dat:
kracht plus kracht is superkracht.'

TEKST GERJANNE VAN OORT
FOTO KIM EVERSE

**'DOCK en Kracht van Zuilen:
kracht plus kracht
is superkracht'**

Sterke verhalen

Een wijk is zo sterk als de relaties tussen haar inwoners. Want wat je ook nodig hebt, met een sociaal netwerk vind je steun: zoals praktische hulp, spullen, of een luisterend oor. Ook heb je soms meer aan een goede buur dan aan een verre vriend. Daarom zijn plekken in de buurt waar je elkaar kunt ontmoeten ook zo belangrijk. Zulke plekken gaan leven dankzij actieve bewoners én een beetje hulp.

De gemeente Utrecht weet dit. Daarom investeert ze in het sociaal werk en in buurthuizen. DOCK is de organisatie die de wijkvakmensen daarvoor levert: sociaal beheerders en sociaal makelaars. In Zuilen heten die DOCK-ers Ed, Roderik en Esther (op de coverfoto). En Izaak, Marloes, Micha, Sanne, Tamara en Sofie. Maar bewoners kunnen ook heel veel zelf, vooral als ze het sámen doen. In Zuilen zijn bijvoorbeeld heel veel organisaties en groepjes actief. Ze organiseren mooie evenementen en tradi-ties. Houden een buurthuisje in zelfbeheer open. Organiseren een kinderclub, een dart- of biljartvereniging en een gratis naaigroep. Te veel om op te noemen! Wát een kracht, stel je voor dat iedereen daarvan zou kunnen profiteren?

In 2013 zagen een paar actieve bewoners dat al die groepen weinig bekend waren bij Zuilenaren. Laat staan bij wijkprofessionals. Er ontbrak communicatie en overzicht. Of met een sjiek woord, sociale infrastructuur. De kennis zat in de hoofden van actieve bewoners en sommige professionals, maar was niet zichtbaar. De actieve bewoners wilden al die kennis en personen vindbaar maken. Relaties versterken en initiatieven in de spotlights zetten. Meedenken als een 'waarmakerij' van goede bewonersideeën.

Zo ontstond stichting Kracht van Zuilen. Inmiddels organiseren de actieve bewoners een jaarlijkse sociale buurtmarkt bij het ZON-festival. Ze schrijven het blad Zo is Zuilen vol en beheren www.zoizuilen.nl.

**Het ABCD van gemeenschapskracht:
Alle Bronnen Communiceren en Delen**

Ze maken 'sociale-kaart-folders' en regelen burenhulp via Burennetwerk Zuilen. Ook zijn er plannen voor het Antje Drijver Paviljoen. Die actieve bewoners heten bijvoorbeeld Esther, Ady, Eric, Stephanie, Kristel, Rianne, Nieke, Helen, Majoke, Lia en nog vele anderen. Maar er zijn meer dan honderd andere burens die iets doen in de projecten van de stichting!

De voorganger van DOCK, stichting Me'kaar, hielp bij de oprichting van de bewonersstichting in 2014. Maar daarna waren er ook jaren van slechte samenwerking. Het leek soms wel of actieve bewoners en sociaal werkers elkaars concurrenten waren. Daar hebben Zuilenaren natuurlijk niks aan. Je moet het samen doen. Zuilen kan niet zonder vakmensen, maar gemeenschapskracht ontstaat alleen als mensen zelf bepalen wat zij nodig hebben en hoe dat er uit moet zien. Dus ook voor Zuilen geldt: **Niet over ons maar door ons en met ons.**

In het project 'Betrokken Buurten' trokken DOCK en Kracht van Zuilen daarom bewust anderhalf jaar intensief met elkaar op. Hoe kunnen we ons nog effectiever voor Zuilen inzetten door een betere samenwerking? Veel van ons werk is onzichtbaar als we het goed doen. Wat doen we eigenlijk precies, en hoe kunnen we dat van elkaar leren? Zonder ons toe te eigenen wat Zuilenaren vooral zélf doen? In deze special van Zo is Zuilen laten we wat van de resultaten zien. En zoals dat gaat, is het vooral een verzameling verhalen geworden. Krachtige verhalen over Zuilen zelf.

Je moet het samen doen!

Alles is er al, je hoeft het alleen maar te verbinden

Antje Drijver Paviljoen

Sinds oktober 2023 is het Antje Drijver Paviljoen écht van bewoners. Maar dat lukt alleen met veel hulp uit de wijk! Wil jij er iets organiseren of het helpen openhouden, neem dan contact op met Helen Cramers: 06-4181 2003
info@krachtvanzuilen.nl

TEKST BIRGIT OELKERS *Plan en Aanpak, community builder* FOTO HARRY SMITTENBERG

ABCD is de basis voor samen

Ken je dat, je komt in een buurt te wonen en je voelt je meteen thuis. Hier hoor ik. Of 'hier hoor ik bij'. Dat kan in een straat, een buurt, een dorp, een complex zijn. Waar je je gezien voelt, samen dingen doet, lief en leed met elkaar kunt delen als je dat wilt. Waar je samen bergen kunt verzetten, samen opstaat als er iets niet klopt. Aan zo'n gemeenschapsgevoel werken, daar gaat community building a la ABCD – Asset Based Community Development – over.

Soms ontstaat sterke gemeenschappen vanzelf. Maar soms ligt gemeenschapskracht ergens onder een hoop stenen begraven. Dan lijkt het van de buitenkant als of alles anoniem is in die buurt en iedereen voor zich leeft. Maar ook dan zijn er vaak verborgen communities, mensen die iets doen in

de buurt en mensen die verlangen naar meer gemeenschapsgevoel, elkaar beter leren kennen. Hoe maak je dat zichtbaar, wat kan ABCD daarin betekenen?

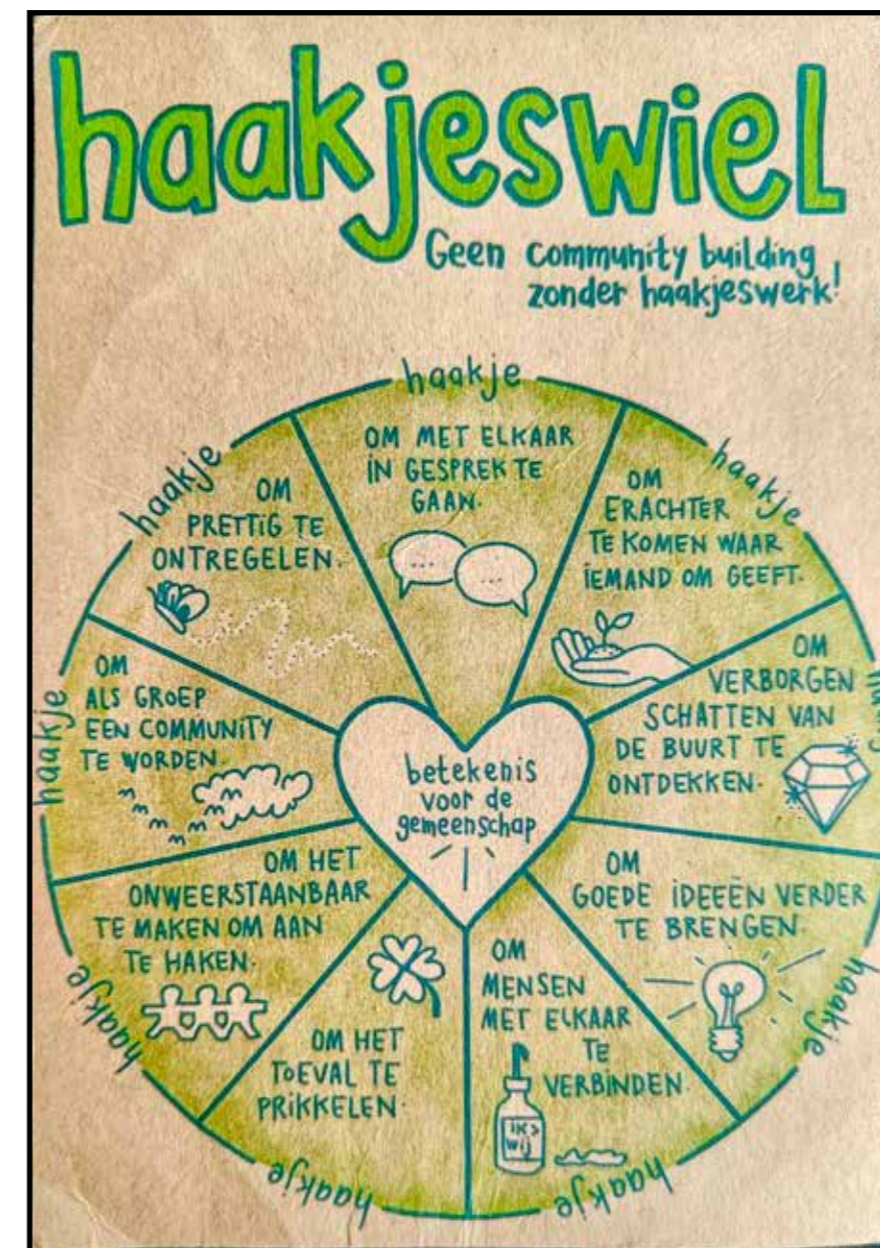
ABCD is wereldwijd de meest beproefde manier van community building. Het is geen methode of project of een instrument van welzijnswerk of van de gemeente. Het is een andere bril waarmee je naar de buurt kijkt. Een werkwijze die begint bij de krachten, de assets die er een buurt zijn. Misschien denk je wel: 'beetje sociaal doen, niets bijzonders aan'. Maar vergis je niet. ABCD is geen kleine koffie. Met ABCD als basis kun je een buurt radicaal veranderen. Van heel onveilig naar veilig, van anonieme boel naar verbonden en saamhorig. Van niet meedoen naar 'de buurt is van ons'.

Wat heb je daarvoor nodig?

In ieder geval een community builder, die de buurt kent en snapt hoe community building in z'n werk gaat. Samen ga je dan aan de slag met het gereedschap van ABCD. Dat bestaat uit 5 fundamentele principes, The Big Five. Die staan als een huis. Als je die ergens tegenkomt, in gezamenlijkheid, dan weet je: hier wordt volgens ABCD gewerkt. Niet omdat het zo moet, maar omdat er dan ook echt iets verandert. Dit zijn ze.

Principe 1: Bewoners aan het roer

Niet voor, niet namens, maar door en met bewoners dingen doen, aan de buurt werken. Niet beginnen met interventies van buiten de buurt, maar beginnen in de buurt, bij wat er is. Dit is het belangrijkste basisprincipe van ABCD. Compromisloos. Laat je niet verleiden om

alleen maar uitvoerder te zijn van plannen van instanties. En stap niet in de valkuil dat je voor andere bewoners de buurt wilt besturen of voor 'kwetsbare bewoners' de boel wilt fixen. Niet vóór maar dóór bewoners is het motto.

Principe 2: Asset based

Een andere kijk op je eigen buurt ontwikkelen. Niet alleen maar meer kijken naar wat niet deugt, wat er niet is, de tekorten. Maar op zoek gaan naar krachten, de overschotten van de buurt. Naar dat wat mensen wel kunnen. In elke buurt zijn er verborgen krachten, talenten, krachtbronnen, verbinders. ABCD gaat om het zichtbaar maken van deze overvloed, het verbinden en benutten ervan voor de gemeenschap.

Principe 3: Placebased. Van binnenuit de buurt

We zijn zo gewend om experts en programma's van buiten de buurt in te vliegen als er iets mis is. ABCD is altijd werken vanuit de buurt zelf. Eerst kijken wat julie samen zelf kunnen. Vanuit de plekken die voor mensen belangrijk zijn. Dat kan een straat, een buurt of een flat zijn. Kijk kleiner dan je gewend bent, het gaat niet om aantallen maar om de energie die je vindt en waar je bij aansluit. Groot is niet altijd beter.

Principe 4: Iedereen is welkom, iedereen heeft iets te bieden

Als je weet waar iemand van houdt, dan kun je bouwen aan inclusieve communities. Dan kun je mensen met elkaar verbinden

“Met ABCD als basis kun je een buurt radicaal veranderen. Van heel onveilig naar veilig, van anonieme boel naar verbonden en saamhorig”

op basis van wat ze graag doen en goed kunnen. In plaats van mensen als doelgroep verbinden op basis van een bepaalde tekortkoming of probleem. Ook hebben community builders altijd oog voor de lege stoel: wie is er nog niet bij of wie wordt buitengesloten? Je zoekt altijd naar haakjes om anderen erbij te betrekken.

Principe 5: Relatiegericht werken

Bij ABCD gaat het om het opbouwen van onderlinge relaties en vriendschappen.

Als je elkaar beter kent, meer van elkaar weet en als er een klik is en er gemeenschappelijke noemers zijn, ga je ook makkelijker samen bergen verzetten. En haak je niet zo snel af, omdat je niet je vrienden, je maatjes in de steek wilt laten. Projecten en activiteiten zijn een middel om mensen bij elkaar te brengen, om elkaar beter te leren kennen, relaties en vriendschappen op te bouwen.

Er is nog veel meer over te zeggen. Als je meer wilt weten kun je 'Altijd Nieuw Gedoe' lezen. Hét boek over ABCD in Nederland, waarin een hele boom over community building en praktijkvoorbeelden ervan in NL wordt opgezet. Je kunt het in elke boekhandel bestellen.

ZON festival

FOTO'S KIM EVERSE

ZON festival september 2023
 Het ZON festival is het jaarlijks terugkerende festival van Zuilen en Ondiep in en om het Vorstelijk Complex. Een bruisend festival met ook dit jaar weer diverse optredens, workshops en presentaties van een zeer gevarieerde groep artiesten uit de wijk. Allerlei wijkorganisaties presenteren zich op de sociale buurtmarkt. Het lijkt wel een live versie van Burennetwerk Zuilen!

Leuk filmpje De Buurt Pakt Uit - Zonfestival:
<https://youtu.be/fxghxDgwASA?feature=shared>

TEKST ED LASSEUR EN ADY HOITINK FOTO CAS SLAGBOOM

Repair Cafe

Een van de belangrijke pijlers van het Asset Based Community Development (ABCD) is 'alles is er al, je hoeft het alleen maar te verbinden'. Hoe waar dat is, bewijst het verhaal over het Repaircafé Zuilen.

"Weet je wat leuk zou zijn op Zuilen? Een Repaircafé!", zei Ady Hoitink van Kracht van Zuilen in 2015 tegen Ed Lasseur van (toen nog Me'kaar) de voorloper van DOCK. Het centrale idee van een Repaircafé: Gooi oude spullen niet weg, maar geef ze een tweede leven. Dat is duurzaam en goedkoper. Al doende leer je misschien zelf ook hoe je iets kunt repareren. Het duurde bijna een jaar voor het zover was, maar zes jaar verder is het RepairCafé nog springlevend!

Ady: "Van te voren dacht ik dat we een goed plan moesten hebben en geld voor gereedschap, pr en de aankleding van het café. Maar in de praktijk bleek, dat je een Repaircafé kunt starten als je een

groep handige mensen bij elkaar hebt. Die kende ik aanvankelijk nauwelijks, wat natuurlijk ook wat over mij zegt. ABCD zegt dan: ga op zoek naar de mensen en hun kwaliteiten in de buurt. Toen Ed en ik eenmaal een paar enthousiastelingen gevonden hadden, brachten we die op een mooie zaterdagochtend bij elkaar. Toen bleek de rest vanzelf te gaan! Handige mensen zijn namelijk ook doeners. En ze hebben zelf gereedschap, dus zeiden meteen 'gaan met die baan'."

Ed zorgde vanaf het begin voor een gastvrije bedding, inmiddels maandelijks in buurthuis Zuilen. Kracht van Zuilen zorgde voor de publiciteit in de wijk. Ed: "Er wordt van alles aangeboden, niets is de repairhelden te gek. Hun motto: "Als het open kan, kijken we er naar" spreekt boekdelen. Zo komen regelmatig Senseo's langs, maar ook audio-apparatuur, kleding en fietsen. En af en toe zit er iets spannends tussen zoals een

wasautomaat, een oven of een oude Husqvarna naaimachine. Sinds drie jaar hebben we ook een smartphonista in huis; Chantal heeft -uit de donaties betaald- een opleiding gevolgd om smartphones te repareren."

"In coronatijd was het wel stiller, de lockdown viel ons ook zwaar. En later openden we onze deuren in corona-modus, waarin iedereen -getooid met mondkapje- alleen spulletjes kon afgeven en daarna weer kon afhalen. Gelukkig ligt die tijd weer achter ons. De glinstering in de ogen, de slappe en sterke verhalen, de gezelligheid; alles is er weer. Dus doe de helden en jezelf een plezier, ook al heb je niks te fixen, je bent van harte welkom voor een heerlijk bakje koffie of thee en een fijn gesprek!"

RepairCafé

Iedere 2e zaterdag van de maand van 10.00 - 12.30 uur
Buurthuis Zuilen
St. Ludgerusstraat 251

Eric Nijst (55)

Sinds Eric Nijst (55) in 1999 in Zuilen terecht kwam, voelt hij zich verbonden met de wijk. Om Zuilen nog mooier te maken, is Eric actief bij Samen Zuilen, Wijkplatform Noordwest en sinds 2017 als bestuurslid bij Kracht van Zuilen.

'Met Kracht van Zuilen stimuleren we bewonersparticipatie in de wijk. Dat doen we vooral door achter de schermen mensen en organisaties met elkaar te verbinden. Samen Zuilen is meer van het praktisch organiseren van evenementen, zoals de sinterklaasintocht en de dodenherdenking. Dingen die voor bewoners meer zichtbaar zijn.' Toch heeft de ene organisatie de andere nodig, legt Eric uit. "Ze versterken elkaar. Samen zijn wij Zuilen.'

Zuilen is een prachtige wijk. Sinds 1953 is het geen zelfstandige gemeente meer, maar het heeft nog wel dat karakter. Om dat te behouden, is een organisatie als Kracht van Zuilen essentieel." Welk moment bij Kracht van Zuilen Eric altijd zal bijblijven? "De Week van Verbinding in 2019. Dat was fantastisch. Het was een tegengeluid op de rechtsextremistische demonstraties die hier bij de moskee werden gehouden. Samen met organisaties uit de hele wijk organiseerden we activiteiten om buurtbewoners te verbinden. Mensen van alle kleuren en etniciteiten kwamen bij elkaar. We straalden uit: samen zijn wij Zuilen. Hier valt niemand buiten boord.

TEKST GERJANNE VAN OORT
FOTO KIM EVERSE

**'Kracht van Zuilen:
voor een wijk waar
niemand buiten
boord valt'**

TEKST ESTHER KERSTEN FOTO'S KIM EVERSE, MARLOES PIEPER

Geslaagde parkpicknick voor ouderen op 13 juni

De Zuilense ontmoetingsplekken voor ouderen sloegen op 13 juni opnieuw de handen ineen voor een feestelijke parkpicknick. Dankzij de Utrechtse Uitdaging en de medewerkers van het bedrijf Mazars konden we er een feestje van maken met bezoekers/bewoners van Lieven De Keij, Bij Bosshardt, De Dame, Roobolkapel, Zorgrecht, Buurthuis Zuilen en buurtwerkkamer De Verbinding. Kers én slagroom op de taart vormden de optredens van de jarige Oranjeman en de Drama Queens.

Een stukje
geschiedenis
van Zuilen

TEKST ED LASSEUR FOTO HET MUSEUM VAN ZUILEN

Museum Zuilen

Een foto, een voorwerp, een vlog of een video. Met alle een eigen, uniek verhaal. Het Museum van Zuilen ligt er vol mee. Herinneringen aan dat schone dorpje aan de Vecht, dat in 1953 grotendeels werd geannexeerd en nu deel uitmaakt van de stad Utrecht. Samen met een schare van trouwe vrijwilligers houdt museumdirecteur Wim van Scharenburg de herinnering van toen in ere, zonder daarbij het heden uit het oog te verliezen; het museum gaat met zijn tijd mee.

Nadat het museum eerst was gevestigd aan de Amsterdamsestraatweg, kreeg het onderdak in het Werkspoorkwartier. In een prachtig pand met een modern jasje. Er is van alles te lezen, te ervaren en te beleven. Binnenkort start er ook een spannende Werkspoor Smokkelaar Escaperoom.

Verhalen bewaarder

Het Museum van Zuilen is op zijn beurt een uniek stuk geschiedenis van Zuilen. De opkomst -ooit was Zuilen het rijkste dorp van de provincie- met de komst van grote bedrijven als Werkspoor en Demka. Maar ook over de mindere tijden, toen de grote fabrieken hun poorten moesten sluiten. Opvallend is dat de collectie nog steeds groeit. Mensen komen nog dagelijks nieuwe dingen doneren. In het gastenboek staan vermeldingen van mensen die van heinde en ver naar Zuilen afreizen om het museum te bezoeken. En minstens zo uniek zijn de straatreünies die het museum organiseert. Ze worden veel bezocht en zeer gewaardeerd. Geregeld zijn er ook

speciale exposities over een club of een bepaald onderwerp. In 2023 de expositie "Kleurrijk en geworteld", het verhaal over de komst van gastarbeiders naar Zuilen.

Het Museum van Zuilen is een bezoek meer dan waard. Hier wordt de geschiedenis verteld én gehoord van onder andere de twee fabrieken, de Wagon- en Bruggenfabriek Werkspoor en de staalgietery van J.M. de Muinck Keizer (Demka). Deze fabrieken lieten de gemeente Zuilen in nog geen veertig jaar groeien van nog geen duizend, naar ruim 26 duizend inwoners. Zuilen werd daarmee de vierde gemeente in de provincie Utrecht. Die geschiedenis vind je in het Museum van Zuilen.

Help jij mee?

Het museum zoekt gemotiveerde vrijwilligers voor diverse activiteiten. Heb je belangstelling, neem dan vooral contact op!

Meer weten over Zuilen:

www.museumvanzuilen.nl
Schaverijstraat 13,
3534 AS Utrecht

De openingstijden van het museum zijn:
Woensdag t/m zaterdag van 10.00-17.00 uur.

Het museum is gratis (en rolstoelvriendelijk) toegankelijk. Ook groepen kunnen -op afspraak- worden rondgeleid. Kijk voor meer informatie op www.museumvanzuilen.nl.

GEMEENSCHAPSKRACHT

'Gewoon gezellig kletsen met andere wijkbewoners en een kopje koffie of theedrinken'

Buurtkoffie

In Zuilen kun je op veel plekken terecht voor een buurtkoffie en een goed gesprek. Er zijn twee buurthuizen in beheer van DOCK, namelijk buurthuis Zuilen en buurtcentrum De Beatrix in het Vorstelijk Complex. Marloes Pieper is sociaal beheerder van buurthuis Zuilen: "Je kunt hier van alles doen, van yoga tot schilderen, van 'koken voor kerels' en eten bij 'Belles Bistro' tot drie keer per week naar de wandelclub. Je kunt hier ook terecht als je zelf iets wilt organiseren of een buurtvergadering houdt, vaak zelfs gratis! We denken graag mee of helpen je reserveren. Je kunt gewoon binnenlopen."

Een mooi voorbeeld van goede wijksamenwerking is de gezellige Buurtkoffie. Die is op maandagochtend bij Usha van De Wilg. Marloes: "Dat is gelijktijdig met het Papiercafé Zuilen. Daar kun je terecht met een lastige brief of regeling. Dat Papiercafé was een wens van ons en Kracht van Zuilen die we vorig jaar begonnen in het Antje Drijver Paviljoen. Maar het vindt nu veel succesvoller in buurthuis Zuilen plaats, dankzij de inzet van De Wilg en stichting Utrecht op Orde!"

Ook op andere plekken zijn gratis inloopsprekuren. Je kunt alle dagen terecht bij de formulierenbrigade van Buurtwerkkamer de Verbinding en bij het Spreekuur digitale overheid in de bibliotheek Zuilen. Op dinsdagmiddag kun je naar de Geldzaak in Bij Bosshardt en Oase. Voor koffie, gezelligheid en leuke activiteiten kun je ook nog terecht bij COV Geuzenwijk, Zorgrecht, De Dame, de Roobolkapel, Zuilen Samen Sterk, Stadstuin Zuilen, Oog voor Utrecht, het Maliegilde en het Antje Drijver Paviljoen.

Kijk voor alle adressen op de 'sociale kaart' op www.zoiszuilen.nl.

Wil je meer weten over de buurthuizen, loop dan eens binnen: wees welkom!

Buurthuis Zuilen

Sint Ludgersstraat 251
3553 CX Utrecht
06-5994 6520
mpieper@dock.nl
Open: ma t/m vr van 9.00-16.00 uur

Betrokken zijn bij de Geuzenwijk

Een beetje toverstof achter de schermen

In de Geuzenwijk, of Betonbuurt zoals het in de volksmond heet, is afgelopen jaren veel ten goede veranderd. De buurt zat in een spiraal omlaag, die misschien al begon bij de sluiting van buurthuis Makosa. De goede ontwikkeling is vooral te danken aan de inzet van actieve bewoners uit de wijk, die net zolang zijn blijven roepen totdat ze gehoord werden. Nu is het rode plein opgeknapt, komt de Speelmee-bus weer langs, is het jongerenwerk weer actief en besteedt de gemeente méér geld en aandacht aan de buurt. Dat blijkt ook uit de nieuwe Buurtagenda Zuilen Noordoost. Hoe is dit zo gekomen, en wat had het samenspel tussen DOCK en Kracht van Zuilen daar eigenlijk mee van doen?

Begin 2020 trok Saida Ayachi namens actieve bewoners uit de Geuzenwijk (Betonbuurt) aan de bel bij Kracht van Zuilen. Daar waren zij al jaren bezig om de speeltuin van het Van der Marckplein ('Rode Plein') te verbeteren. Maar ze liepen steeds weer vast bij de gemeente. De stichting ondersteunde de bewoners bij hun onderhandelingen met de gemeente. Ook betrokken we er gemeenteraadsleden en het wijkplatform Noordwest bij.

Vuurwerkbom

Juli 2021: een flits en daarna een enorme knal. De Geuzenwijk schrikt op. Een zware vuurwerkbom trekt een muurtje op het Zwarte Plein (Lumbresplein) omver, bij tien huizen sneuvelen de ramen. Na maanden van overlast, waarover steeds weer aan de bel getrokken is, komt dit voor de wijk en de politie als de spreekwoordelijke druppel. De buurt staat op zijn achterste poten, de roep om kordaat ingrijpen klinkt overal: waar is de gemeente?

Bij een raadsbezoek aan de wijk nemen we het op voor de buurt. Zowel de openbare ruimte als de mensen worden verwaarloosd en we zien een gebrek aan regie van de gemeente en de instanties. Zo geven de Betonbuurters óók aan dat ze 'nooit meer iemand zien, alleen nog de wijkagent als er stront aan de knikker is'. De Gemeenteraad vraagt het College van B&W hoe de situatie wordt aangepakt, welke maatregelen worden getroffen om de veiligheid in de Geuzenwijk te herstellen. Het College schakelt snel door en plaatst extra camera's.

Geweldige Geuzenwijk

Bij een bezoek, rond de jaarwisseling, van burgermeester Sharon Dijksma aan speeltuin De Watergeus, breken bewoners een lans voor oprechte aandacht én geld voor meer professionals in de wijk. DOCK en het Jongerenwerk (JoU) hébben dan de handschoen al zelf opgepakt. DOCK organiseert maandelijks Geuzenwijk-overleg tussen o.a. jongerenwerk, poli-

tie, woningcorporatie, wijkbureau Noordwest, speeltuinbestuur en bewoners. Daar komen verbindende activiteiten uit voort zoals buurtfeesten. Speeltuin de Watergeus en JoU spreken af om meer gezamenlijke activiteiten te organiseren voor de jeugd. En alle organisaties kunnen sneller signaleren en handelen als er wat is. Welzijnswerkers en jongerenwerkers doen hun rondjes op straat. Zo werkt men samen aan het plan 'Geweldige Geuzenwijk'.

Ady van Kracht van Zuilen vertelt de burgermeester wat de sociaal makelaars zelf niet kunnen zeggen: dat de gemeente méér uren voor DOCK en stichting JOU voor Geuzenwijk moet geven, omdat de uren van de buurtwerkers en jongerenwerkers anders ten koste gaan van andere plekken in Zuilen.

Rode plein weer een mooi plein

De gemeente maakt ook eindelijk geld vrij voor vergroening en spelen. De inrichting gaat in goede samenspraak met de actieve bewoners van het eerste uur uit de

TEKST ADY HOITINK EN ED LASSEUR
FOTO RECHTS RENATE BEENSE

actiegroep 'Springlevende Geuzenwijk' zoals Tamara, Ramon, Angus, Roy en Saida. Die kennis is nodig ook. Zo geeft Saida bij een schouw de tip om een opening in het hek rond het plein op een andere plek te doen. Alleen dan kunnen er schoonmaakwagentjes van de gemeente én de Speelmeebus van DOCK op het plein staan. In het winternummer van Zo is Zuilen begin 2022 is het eerste resultaat te zien.

De kloof wordt kleiner

Het resultaat: Buurtgenoten voelen zich weer meer gezien en de twee 'helften' van de wijk (oudbouw en nieuwbouw) treffen elkaar op het middenin gelegen plein. Buurtbewoners voelen zich verantwoordelijk voor het plein. En als er iets stuk gaat, wordt dat gemeld en snel verholpen. Niet alleen bruist het plein van activiteit,

buurtbewoners merken ook dat de kloof met de gemeente kleiner wordt. Men luistert meer, vinden de bewoners.

'Jongeren uit de wijk praten daar actief over mee tijdens pizzasessies'

Buurtagenda

Binnenkort wordt het Zwarte Plein opgeknapt en jongeren uit de wijk praten daar actief over mee tijdens 'pizzasessies'. De Speelmeebus staat tegenwoordig elke week weer op beide pleinen in de Geuzenwijk. Begin 2023 kwam een buurtagenda voor Geuzenwijk tot stand. Daarin staan nog meer actiepunten voor Geuzenwijk en Zuilen-Oost. Actiepunten gericht op schoon en veilig, maar ook op het verminderen van armoede.

Bewonerscomité Geuzenwijk

Ooit begon de actie voor het Rode Plein met 'Springlevende Geuzenwijk', een buurtcomité dat maandelijks bij elkaar kwam. Ook nu nog zou het mooi zijn als er een (nieuw) buurtcomité was met oude en nieuwe bewoners. Die erop letten dat de beloften uit de buurtagenda uitkomen en als bewoners ook nieuwe zaken kunnen aandragen. Ze zullen zéker meer invloed hebben dan in het verleden het geval was en kunnen bouwen op de nuttige ervaringen van hun voorgangers. Als DOCK en Kracht van Zuilen hebben we ieder op onze eigen manier iets kunnen bijdragen aan daadwerkelijke invloed voor bewoners in de Geuzenwijk. Als we een beetje 'toverstof' kunnen blijven strooien op het juiste moment, zullen we dat zéker niet laten.

Nieuwsgierig naar de buurtagenda voor Zuilen-Oost?

www.utrecht.nl/wonen-en-leven/wijken/wijk-noordwest/wat-gebeurt-er-in-de-wijk/buurtagenda-zuilen-oost-en-geuzenwijk-buurt-verbeteren.

Leuke filmpjes: Raadsbezoek aan de wijk: <https://youtu.be/FFxYEKfZ1MA>.

In mei 2022 was er een openingsfeest waarvan een leuk filmpje met een hoofdrol voor Angus en Saida wordt gemaakt bij U in de wijk Zuilen: <https://www.youtube.com/watch?v=nygkBFznNP8>.

TEKST ED LASSEUR

Tijd maken voor bewust samen werken

Het project Betrokken Buurten van het VSB-fonds richtte zich kort gezegd op het verbeteren van de samenwerking en samenhang van bewonersinitiatieven en beroepsorganisaties. Uit een lijst van talloze landelijke inschrijvers werd ons project 'Samen bereiken we meer in Zuilen' verkozen voor ondersteuning, een prestatie op zich! In die krap anderhalf jaar hebben we -de Kracht van Zuilen en DOCK Utrecht Noordwest- onze samenwerking bestendig en tegelijkertijd ook kritisch tegen het licht gehouden. Waar vinden we elkaar, waar liep het minder en waar is ruimte voor verbetering?

De krachtige slogans van de Kracht van Zuilen 'een wijk waarin iedereen opvalt en niemand uitvalt' en die van DOCK 'de kracht van wij samen' lopen naadloos in elkaar over. Het gaat om alle wijkbewoners, want zij zijn 'in the lead'; zij weten wat er moet gebeuren om hun leefwereld te verbeteren. Daarom werken we graag met de ABCD benadering. ABCD staat voor Asset Based Community Development. Ady Hoytink van de Kracht van Zuilen vertaalde dit vrij tot 'alle bronnen communiceren en delen'. Evengoed past 'aandacht, bescheidenheid, coöperatie en doen'. Over ABCD kun je meer lezen op pagina 6 en 7 van dit magazine.

Omdat de wijkbewoners de regie hebben, moeten we hen ook daadwerkelijk ontmoeten. Veel luisteren, veel lopen ook door de wijk, veel ontmoeten en dat alles zonder vooropgestelde agenda of vragenlijst. En als wijkbewoners met mooie ideeën komen, vragen we uiteraard ook wat zij zélf kunnen inbrengen. Doel van de hele exercitie is om alle beschikbare

energie, alle talenten, in te zetten voor de gehele wijksamenleving. Het prikkelen en porren van wijkbewoners levert vaak ook een beter zelfbeeld van die wijkbewoner op. Een 'win-win' dus.

Belangrijk onderdeel van het project is ook terugkijken op onze eigen samenwerking. We werken veel en nauw samen, maar vaak dóen we dingen, in plaats van bewust acteren ('the why') te benoemen. Dit project bood ons kansen om te reflecteren op die samenwerking. Waarom doen we de dingen die we doen, is dit wat de wijkbewoners willen, zitten we nog wel op de juiste koers. Dat vraagt tijd. Tijd die we ons vaak niet gunnen, terwijl dat juist essentieel is! Tijdens het project maakten we die tijd. De inspiratie-sessies van de Kerngroep waren een bron van energie: waar de Kracht van Zuilen een idee inbracht, reageerden de beroepskrachten van DOCK daar weer op. Zo kwamen we -out of the boxend- steeds verder! Bewust tijd vrijmaken is de sleutel. Dus naast de inspiratie-sessies ook reguliere bijpraatmomenten.

Een andere wijze les is dat we elkaar goed in de gaten houden. Waar de mensen van Kracht van Zuilen volop inzetten op het steeds opnieuw ondersteunen van ideeën die de wijk maken, is hun -vaak vrijwillige- tijd gelimiteerd en bestaat er -echt wel- ook nog een leven naast de vrijwillige wijkinzet. En dat vice versa, want ook de beroepskrachten van DOCK worden overvraagd. Betrokken buurten heeft ons veel opgeleverd en ons genoopt om te kijken naar onze eigen werkwijzen. Beide organisaties streven naar een intensere samenwerking, die ook boven de dagelijkse praktijk uitstijgt. We willen elkaar steunen bij beleidsontwikkeling, aanbestedingen en subsidieaanvragen. We willen onze actieplannen op elkaar afstemmen, vanuit een vergelijkbare visie op wijkontwikkeling en gemeenschapskracht. En bovenal willen we dat bewoners hun invloed op hun eigen wijk kunnen vergroten, daarbij ondersteund door onze acties!

TEKST ADY HOITINK

Wat is Burennetwerk Zuilen?

Je kunt beter vragen: "Wie is dat?" Het antwoord is: dat zijn wij samen. Burennetwerk Zuilen is het idee dat alle organisaties en mensen in de wijk nodig zijn. Het idee dat we samen sterk staan. En het idee dat je een sterke 'sociale infrastructuur' nodig hebt opdat mensen en organisaties elkaar ook weten te vinden.

Burennetwerk Zuilen werd verzonden en opgericht in 2017 door bewonersstichting Kracht van Zuilen, Me'kaar (voorganger van DOCK), het Buurteam, de samenwerkende eerstelijns gezondheidszorg en het Netwerk informele zorg. De kernvraag was: wat hebben Zuilenaren nodig? Om beter hun recht te halen, zorg te vinden, of te weten wat er speelt en mogelijk is in de wijk?

We bedachten dat we samen drie dingen tot stand wilden brengen:

- **Sociale kaart Zuilen:** een altijd actueel en zo compleet mogelijk overzicht van wijkvoorzieningen en bewonersactiviteiten;
- **Burenhulp:** een netwerk dat snel burenhulp en sociaal contact kan verzorgen als het nodig is;
- **Wijkinformatie:** een netwerk van wijkmedia en inloopsprekuren zodat bewoners snel en laagdrempelig informatie of hulp kunnen vinden.

De gemeente investeerde vanuit armoedegelden in de start van het Burennetwerk. Later kwam er subsidie uit de regeling 'Vrijwillige inzet voor elkaar'. Voor burenhulp bestaat een krachtig WhatsApp-netwerk, en matchen vrijwilligers bijna honderd keer per jaar vragers en aanbieders van burenhulp. En dankzij alle partners in het Burennetwerk, kun je nu elke dag terecht voor een laagdrempelig inloopsprekuren, bijvoorbeeld bij de Geldzaak, Buurtwerkkamer de Verbinding of bibliotheek Zuilen. Stichting Kracht van Zuilen is de trekker van het netwerk, maar niet de 'eigenaar'.

www.zoiszuielen.nl: hier vind én plaats je agenda-items, verhalen en wijknieuws. Ook vind je de sociale kaart folders.

www.facebook.nl/groups/burennetwerkzuilen: hier deel je hulp, informatie en oproepjes.

www.burennetwerkzuilen.nl: hier word je actieve buur of stel je een vraag naar burenhulp.

Werksessies Korte lijnen in Geuzenwijk

Eens in de zes weken initieert DOCK een bijeenkomst: de Werksessie Geuzenwijk. Daarbij zijn actieve wijkbewoners, de bewonersorganisatie de Kracht van Zuilen, JoU, winingcorporatie WoonIn, Speeltuinen de Watergeus, het Wijkbureau, afdeling Veiligheid van de Gemeente, de Politie, het Buurtpastoraat, de Roobolkapel, Sport Utrecht, het Wijkplatform Noordwest en uiteraard DOCK alle in enige mate betrokken.

Tijdens de werksessies bespreken we de staat van de buurt en wisselen signalen uit de wijk uit. We zoeken naar gezamenlijke oplossingen die passen bij de buurt en benutten daarbij alle beschikbare talenten.

Tenminste tweemaal per jaar organiseren we een grote activiteit, bijvoorbeeld de Oliebollenactie van Saida of recentelijk het Waterfestijn op het Rode Plein. Met die evenementen tonen we de buurtbewoners dat we betrokken zijn en ons gezamenlijk inzetten voor een nóg mooier Zuilen!

TEKST ED LASSEUR FOTO ADY HOITINK

TEKST ED LASSEUR FOTO KIM EVERSE

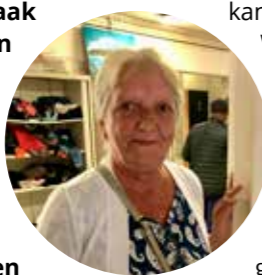
Een goed idee, doe er wat mee!

Als wijkbewoners weet je samen het best wat er moet gebeuren om Zuilen nóg aantrekkelijker te maken. Veel bewoners kunnen dat helemaal zelf. Vaak helpen Kracht van Zuilen en DOCK om bewonersideeën waar te maken. Door te vertellen over de mogelijkheden en door als je wilt mee te denken. Ook kunnen ze je met organisaties en mensen in de wijk verbinden die voor je idee belangrijk zijn.

Voor bewonersideeën die geld kosten, kent Utrecht het InitiatievenFonds (IF). De voorwaarden vind je op de website www.utrecht.nl/initiatievenfonds. Kom je er als wijkbewoner niet meteen uit, dan kun je gerust aankloppen bij een van de sociaal makelaars

van DOCK voor ondersteuning bij jouw aanvraag.

Een goed voorbeeld van hoe het kan gaan, is de Weggeefmiddag voor Kind en Gezin. Actieve wijkbewoonster Lenie van den Oudenalder is erg begaan met het lot van bewoners met een beperkte beurs. Lenie bedacht de Weggeefmiddagen. Tijdens die activiteit wisselen nuttige spullen gratis van eigenaar. Lenie wilde ook cadeautjes voor deelnemers regelen. Dankzij een tip van Marloes Pieper, sociaal beheerder van buurthuis Zuilen, deed ze een aanvraag bij het InitiatievenFonds.

Na een eerste zeer succesvolle editie, volgden nieuwe weggeefmiddagen op 30 september en 16 december 2023. De mensen die het nodig hebben, mon-opmondreclame, de flyer van DOCK en de PR van Kracht van Zuilen, het sterke 'whatsapp-netwerk' van sleutelpersonen uit de wijk, en onze deelname aan de Armoedecoalitie.

Heb je zelf ook een leuk idee?

Doe er wat mee! Loop gerust binnen bij buurthuis Zuilen of De Beatrix en vraag één van de DOCK-ers, of bel Marloes Piepers: 06-59946520 Sofie Bakker: 06-59988076 of Helen Cramers: 06-41812003 van De Kracht van Zuilen.

Dat smaakt naar meer!

Ken je dat gevoel? Wat ga ik vanavond nou weer eten? En dat je dan zelf iets moet bedenken omdat je alleen voor jezelf kookt. Maar dat eten in je eentje hoeft niet. In Zuilen zijn er gelukkig veel organisaties en initiatieven die een wekelijkse eettafel organiseren. Gezellig, gezond en vaak ook best goedkoop. De Kracht van Zuilen heeft een overzicht gemaakt waar je allemaal heen kunt, vrijwel elke dag van de week. Kijk op www.zoiszuilen.nl/socialekaart.

Ook in de buurthuizen die DOCK beheert, zijn er diverse eettafels. **Belle's bistro** wordt geheel gerund door vrijwilligers van de Stichting Onder Anderen. Iedere woensdagmiddag vanaf 17.00 uur ben je van harte welkom om aan te schuiven bij een gezond driegangenmenu voor vier euro. Aanmelden is niet nodig. Kom gewoon naar buurthuis Zuilen, St.-Ludgerusstraat 251.

Buurtbuik organiseert iedere zaterdag vanaf 13.00 uur een gratis maaltijd in buurthuis De Beatrix. Vrijwilligers halen bij bevriende winkeliers eten op en maken met die ingrediënten een lekker maaltje!

Lekker Divers organiseert één keer per jaar 'Soep uit iedere Hoek'. Op die dag bieden Utrechters elkaar hun lekkerste soepen aan, uit alle hoeken van de wereld. En dan hebben we het niet over de tomatensoep uit een pakje, maar soep uit een andere cultuur boordevol exotische en vooral verse ingrediënten. Een kommetje van die verse soep kost dan maar 1 euro, de bijbehorende verhalen zijn inbegrepen. Daar doen de buurthuizen graag aan mee. En terwijl je van een heerlijk kom soep geniet, maak je een praatje met andere deelnemers, of misschien wel met de kok(kin) zélf! Op www.lekkerdivers.nl vind je een heleboel heerlijke en originele recepten. En je kunt lezen hoe je zelf mee kunt doen, als ook jij jouw Soep wilt delen!

Samen eten, dat smaakt naar meer!

Ed Lasseur, Dock
"Maak elkaar blij, dan kom je vanzelf ook aan de beurt!"

Esther van de Berg, Dock
"Als je krachten samenvoegt ben je veel sterker, ontdekten we."

Esther Kersten, Kracht van Zuilen:
"Ik ben ontzettend trots op hoe wij samenwerken in de wijk!"

Marloes Pieper, Dock
"Zo mooi om de goede samenwerking te ervaren tussen gelijkgestemde organisaties en hoeveel meer we samen kunnen creëren en neerzetten in de buurt."

Ady Hoitink, Kracht van Zuilen:
"Alles is er al in Zuilen, je hoeft het alleen maar te verbinden! Dat is het ABC(D) van onze samenwerking."

Kijk voor actueel nieuws op
www.zoiszuilen.nl

Zuilen Deelt Lied

Zuilen, oh Zuilen, mijn wijkie is top
Van 't park tot Rokade, tot Fort aan de Klop
Zuilen mijn wijkie, mijn stoere, lieve schat,
Met de ziel van een dorpie, in een vrolijke stad.

Wat jij deelt met Zuilen,
Deelt Zuilen met jou,
Een netwerk van burens,
Waarop ik vertrouw
In deze buurt
ben ik blij van zin,
En een ijssie van Romaaaaaaaa
Gaat er altijd wel in

Zuilen oh Zuilen, mijn wijkie is top
Van 't park tot Rokade, tot Fort aan de Klop
Zuilen mijn wijkie, mijn stoere, lieve schat,
Met de ziel van een dorpie, in een vrolijke stad.

Freek Zwanenberg

Opgevoerd door bewoners op een ZON-festival

Luister het lied hier:

www.youtube.com/embed/Sg2AIlblms?fbclid=IwAR0T8O-Ar0gGKYuz0O5mp08hLDsQoqGKmvRjbtvQtLuyH5VBwp5EcHN5Pe8